

Sjöbo kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Färsingaskolan i Sjöbo kommun

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionen konstaterar vid tillsynen av Färsingaskolan att det föreligger flera brister i verksamheten. Tillsynen visar att det finns brister i arbetet med extra anpassningar då alla elever som är i behov av stöd i form av extra anpassningar inte ges sådant stöd. Skolinspektionens tillsyn visar även att det finns brister i värdegrundsarbetet. Utredningen visar att det förekommer rasistiska uttalanden på skolan men att det saknas ett värdegrundsarbete som har sin utgångspunkt i denna problematik. Tillsynen visar vidare att eleverna på Färsingaskolan, trots att åtgärder vidtagits, inte tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Skolinspektionen förelägger därför Sjöbo kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. Inom övriga områden som Skolinspektionen har granskat har det inte framkommit annat än att skolans arbete uppfyller författningarnas krav.

De omständigheter som råder med anledning av Covid-19

Skolinspektionen är medveten om att många skolor i dagsläget är påverkade med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. Vi följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Om du som huvudman behöver längre uppföljningstid kontakta Skolinspektionen för prövning.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Sjöbo kommun att senast den **15 september 2021** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart.

Nedan anges de åtgärder som huvudmannen måste vidta för att avhjälpa de påtalade bristerna samt den lagstiftning med tillhörande föreskrifter som huvudmannens åligganden följer av. Enligt 2 kap. 8 § skollagen ansvarar huvudmannen för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. Vidare ska huvudmannen enligt 4 kap. 7 § skollagen, om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, se till att nödvändiga åtgärder vidtas. Dessa bestämmelser ligger till grund för samtliga åtgärder i beslutet om föreläggande.

Skälen för Skolinspektionens ställningstagande i fråga om att verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de bestämmelser som gäller för verksamheten samt i

fråga om de skyldigheter som huvudmannen måste fullgöra (åtgärder) redovisas nedan under rubriken *Motivering till föreläggande*.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att Sjöbo kommun inte uppfyller författningskraven avseende extra anpassningar och särskilt stöd.

Åtgärder

- Se till att de elever som bedömts vara i behov av extra anpassningar i den ordinarie undervisningen ges de extra anpassningar skolpersonal har bedömt att eleverna är i behov av. (3 kap. 5 § skollagen; Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (2010:37), nedan Lgr 11, 2.2 Kunskaper och 2.8 Rektorns ansvar)

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen konstaterar att Sjöbo kommun inte uppfyller författningskraven avseende värdegrundsarbete, trygghet och studiero.

Åtgärder

Värdegrundsarbete

- Se till att lärarna genom regelbundna samtal med elever klargör och diskuterar det svenska samhällets värdegrund och dess konsekvenser för det personliga handlandet med eleverna samt öppet redovisar och diskuterar skiljaktiga värderingar och uppfattningar. Frågor, som är särskilt viktiga att diskutera utifrån problematiken på skolan, är frågor rörande rasism och andra frågor kopplade till alla människors lika värde samt solidaritet mellan människor. (1 kap. 4-5 §§ skollagen; Lgr 11, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande)

Trygghet och studiero

- Se till att rektorn, lärare, annan skolpersonal och elever på hela skolan diskuterar och kommer överens om åtgärder som ska genomföras för att skapa respektfulla relationer mellan skolpersonal och elever samt mellan elever på skolan. (1 kap. 5 § och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 1 God miljö för utveckling och lärande, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas inflytande och ansvar och 2.8 Rektorns ansvar)
- Se till att skolpersonal ger elever information om ordningsregler samt om de disciplinära och andra särskilda åtgärder som kan vidtas enligt 5 kap. skollagen. Se även till att skolpersonal genomför samtal med elever för att skapa samsyn kring skolans ordningsregler (5 kap. 5-16 samt 22-23 §§ skollagen; Lgr 11, 1 Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.8. Rektorns ansvar)
- Se till att rektorn leder och samordnar arbetet med att utforma skolmiljön så att alla elever tillförsäkras trygghet och studiero, genom att rektorn för personalen klargör ansvarstagande för att ordningsregler efterlevs, hur ordningsstörningar

- ska hanteras om de uppstår och hur disciplinära åtgärder används. (2 kap. 9-10 §§, 5 kap. 3, 5-16 och 22-23 §§ skollagen; Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar)
- Se till att rektorn, genom att inhämta uppgifter från elever, lärare och elevhälsans personal, följer upp och utvärderar de åtgärder som vidtagits för att tillförsäkra eleverna en trygg skolmiljö. I samband med utvärdering av vidtagna åtgärder ska rektorn också ta ställning till om andra eller ytterligare åtgärder behövs och i förekommande fall besluta om sådana samt se till att dessa genomförs. (2 kap. 9-10 §§ skollagen; Lgr 11, 1 Varje skolas utveckling, 2.8 Rektorns ansvar)
 - Se till att rektorn, genom att inhämta uppgifter från elever, lärare och elevhälsans personal, följer upp och utvärderar de åtgärder som vidtagits för att säkerställa att elevernas skolmiljö präglas av studiero. I samband med utvärdering av vidtagna åtgärder ska rektorn också besluta om vilka ytterligare åtgärder som behövs samt se till att dessa genomförs och/eller intensifiera pågående åtgärder samt se till att detta genomförs. (2 kap. 9-10 §§ skollagen, 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 1 Varje skolas utveckling, 2.8 Rektorns ansvar)

Motivering till föreläggande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att elever som är i behov av extra anpassningar inte alltid ges sådant stöd. Av Skolinspektionens utredning framgår att alla elever med konstaterade behov av extra anpassningar inte får det stöd som de behöver.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det på något sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för undervisningen, om det inte finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 5 § skollagen)

Enligt läroplanen ska alla som arbetar i skolan uppmärksamma och stödja elever i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd (Lgr 11, 2.2. Kunskaper). Rektorn har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får den ledning och stimulans, de extra anpassningar eller det särskilda stöd samt den hjälp de behöver. (Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar)

Skolinspektionens utredning

Av intervjuer med lärare framgår att alla elever inte får de extra anpassningar de är i behov av. Flera lärare uppger att det finns elever som inte får sitt behov av extra anpassningar tillgodosett. Någon lärare säger att detta beror på okunskap kring vilka

elever som ska ha extra anpassningar. En annan lärare säger att elevers behov av extra anpassningar har missats eftersom vissa lärare undervisar i flera arbetslag och informationen om extra anpassningar inte kommunicerats eller dokumenterats på ett sådant sätt att den finns tillgänglig utanför arbetslaget. Det finns även lärare som säger att det i vissa klasser finns så många elever med extra anpassningar att de inte hinner göra de extra anpassningarna. För lite personella och ekonomiska resurser är också orsaker som lärare nämner, som gör att elever inte får de extra anpassningar de behöver.

Representanter för elevhälsan bekräftar lärarnas utsagor om att det finns elever som inte får de extra anpassningar som de behöver. Representanterna säger också att detta beror på att det finns många elever i behov av stöd, att information och kunskap gällande extra anpassningar är bristfällig samt att det finns för lite personella resurser.

Även rektorn bekräftar att alla elever inte får de extra anpassningar som de behöver. Enligt rektorn har det under en längre tid varit en bristande systematik i arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd på skolan. Att alla elever inte får de extra anpassningar som de har behov av beror enligt rektorn på bristande struktur och kompetens i organisationen. Exempel på strukturella problem är enligt rektorn otydliga rutiner, bristfällig dokumentation och lärarnas möjligheter att lägga tid och kraft på extra anpassningar. Kompetensbristen handlar, enligt rektorn, om lärarnas varierande förmåga att ge de extra anpassningar som eleverna behöver. Rektorn säger att ett arbete pågår för att avhjälpa såväl de strukturella problemen som kompetensbristen, till exempel har systematiken i arbetet med extra anpassningar ökat och fortbildningsinsatser för lärare samt förstärkning av elevhälsan pågår. De insatta åtgärderna har, enligt rektorn, gett vissa effekter, dock behövs fortsatt kompetensutveckling för lärarna gällande extra anpassningar.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten vid Färsingaskolan inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, finns skäl att förelägga Sjöbo kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionens bedömning gällande värdegrundsarbete

Skolinspektionen bedömer att det inte bedrivs ett aktivt och medvetet värdegrundsarbete på skolan. Utredningen visar att det förekommer ett nedsättande språkbruk på skolan kopplat till rasism och främlingsfientlighet, men att det inte bedrivs något gemensamt värdegrundsarbete som har sin utgångspunkt i denna problematik.

Rättslig reglering

Enligt skollagen syftar utbildningen inom skolväsendet till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska

värderingar som det svenska samhället vilar på. Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling (1 kap. 4-5 § skollagen).

Enligt läroplanen ska skolan aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling i olika sammanhang. Läraren ska klargöra och med eleverna diskutera det svenska samhällets värdegrund och dess konsekvenser för det personliga handlandet samt öppet redovisa och diskutera skiljaktiga värderingar, uppfattningar och problem (Lgr 11, 2.1 Normer och värden). Alla som arbetar i skolan ska främja elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över den sociala, kulturella och fysiska skolmiljön (Lgr 11, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande). Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas. Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser (Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Förståelse och medmänsklighet). Alla som arbetar i skolan ska aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper (Lgr 11, 2.1 Normer och värden, Riktlinjer).

Skolinspektionens utredning gällande värdegrundsarbete

Av intervjuer med elever, lärare och representanter för elevhälsan framgår att det finns en problematik med nedsättande språkbruk på skolan kopplat till rasism. Intervjuade elever uppger att det finns rasism på skolan som kommuniceras öppet, både genom ord och gester och genom klotter. Eleverna säger att rasismen framför allt märks på språket genom svordomar och fula ord kopplat till rasism och att det kan leda till slagsmål. Enligt eleverna säger lärarna oftast ifrån när de hör dåligt språkbruk men tillsägelseerna ger inte någon långvarig effekt. Elever i en intervjugrupp säger att en del lärare reagerar men inte alla och att lärare ingriper först vid slagsmål. Vissa elever uppger att de talat om värdegrund på mentorstiden medan andra säger att de pratat om värdegrund i ett ämne och då med fokus på människor i fattiga länder och kvinnors rättigheter. Flera elever säger att de inte diskuterat värdegrund överhuvudtaget trots att problem kopplade till värdegrund finns på skolan. Elever i en intervjugrupp säger att det saknas acceptans för att vara "annorlunda". Lärare och representanter för elevhälsan bekräftar i intervjuer elevernas utsagor om förolämpande språkbruk kopplat till rasism. Lärare säger att det finns en uttalad rasism på skolan och problem med nedsättande språkbruk. I intervju med lärare framgår att de upplever att det finns en historia av rasism och att dessa problem även är utbredda i kommunen.

Av intervjuer med elevhälsan, lärare och rektorn framgår att skolan inte har ett aktivt och medvetet värdegrundsarbete som tar sin utgångspunkt i de specifika problem som identifierats på skolan. Lärarna säger att de arbetar med värdegrundsfrågor både på mentorstiden och i sina respektive ämnen men att eleverna inte alltid är medvetna om

värdegrundsarbetet, att det finns mer att göra och att det är upp till den enskilde läraren hur aktivt och medvetet värdegrundsarbetet integreras i undervisningen. Lärare i en intervjugrupp säger att man haft temaarbete kring värdegrundsfrågor där eleverna tvingats samarbeta med någon utanför den egna, närmaste gruppen för att reflektera över det egna synsättet. Lärarna säger vidare att det finns grupperingar bland eleverna på skolan som styr deras beteende och eftersom olika grupper har olika status påverkar grupptillhörigheten vem eller vilka eleverna pratar med i klassrummet till exempel. Enligt lärarna behöver skolan arbeta betydligt mer med den här typen av frågor. Trots att det årligen genomförs insatser i olika årskurser som bland annat behandlar värderingar, relationer och beteende uppger lärarna och elevhälsan att åtgärderna inte ger effekt och att arbetet snarare är reaktivt än medvetet och långsiktigt. Representanter för elevhälsan säger att det värdegrundsarbete som genomförs inte är kopplat till de specifika problem som identifierats på skolan utan att fokus för arbetet är det som dyker upp i stunden.

Rektorn uppger att fokus för skolans värdegrundsarbete är framtaget och beslutat på förvaltningsnivå och handlar om förväntningar på beteende. Rektorn säger att det inte framkommit i undersökningar eller i kränkingsanmälningar att rasism skulle vara ett utbrett problem på skolan. Rektorn säger vidare att med strukturer för elevdemokrati som klass- och elevråd på plats, kan beslut om värdegrundsarbetet bli mer träffsäkert. Enligt rektorn har den nuvarande inriktningen på värdegrundsarbetet stått i vägen för önskad utveckling och varit en av anledningarna till att arbetet stannat av på skolan.

Skolinspektionens bedömning gällande trygghet och studiero

Skolinspektionen bedömer att skolmiljön på Färsingaskolan inte präglas av trygghet och studiero för alla elever. Flera intervjuade elever uppger visserligen att de känner sig trygga, men det framgår samtidigt av intervjuer att rasterna är stökiga och att det förekommer problem med nedsättande språkbruk. Det framgår vidare att det finns elever på skolan som inte är trygga samt att de åtgärder som satts in inte har gett tillräcklig effekt. Vad gäller studiero visar utredningen att det frekvent förekommer stökiga lektioner på skolan och att det saknas en samsyn kring hur ordningsregler tillämpas.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero (5 kap. 3 § skollagen). Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. De ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet. Rektorn beslutar om ordningsregler (5 kap. 5 § skollagen). Enligt skollagen får rektorn eller en lärare vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med en elevs ordningsstörande uppträdande (5 kap. 6 § skollagen). Enligt de förutsättningar som anges i 5 kap. 7-16 och 22-23 §§ skollagen får beslutas om utvisning ur undervisningslokalen, kvarsittning, skriftlig varning, tillfällig omplacering, tillfällig placering vid en annan skolenhet, avstängning och omhändertagande av föremål.

Enligt läroplanen ska skolan klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har (Lgr 11, 1 Rättigheter och skyldigheter). Eleven ska i skolan möta respekt för sin person och sitt arbete. Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära (Lgr 11, 1 God miljö för utveckling och lärande). Skolans mål är att varje elev respekterar andra människors egenvärde, kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen. Alla som arbetar i skolan ska i sin verksamhet bidra till att skolan präglas av jämställdhet och solidaritet mellan människor och visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt. Läraren ska tillsammans med eleverna utveckla regler för arbetet och samvaron i den egna gruppen, och samarbeta med hemmen i elevernas fostran och klargöra skolans normer och regler som en grund för arbetet och för samarbete (Lgr 11, 2.1 Normer och värden). Alla som arbetar i skolan ska samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande (Lgr 11, 2.2 Kunskaper). Skolans mål är att varje elev visar respekt för och hänsyn mot skolans personal och andra elever som en del av det gemensamma ansvaret för arbetsmiljön på skolan (Lgr 11, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande).

Rektorn ska leda och samordna det pedagogiska arbetet vid skolenheten och särskilt verka för att utbildningen utvecklas, samt besluta om sin enhets inre organisation och ansvara för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov, samt fatta i övrigt de beslut och ha det ansvar som framgår av författningarna (2 kap. 9 och 10 §§ skollagen). Rektorn ansvarar även för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Rektorn har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Rektorn har också, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjlighet att dela med sig av sin kunskap och lära av varandra för att utveckla utbildningen (Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar).

I förarbetena till skollagens bestämmelse gällande trygghet och studiero anges att en av de viktigaste förutsättningarna för att barn och ungdomar ska kunna inhämta och utveckla kunskaper och värden är en trygg och stimulerande lärandemiljö. Vidare anges att det förebyggande arbetet är centralt, och att det är skolans, och ytterst rektorns, ansvar att skapa trygghet och studiero i skolan. En viktig förutsättning för detta är att elever, lärare och annan personal känner ett gemensamt ansvar och har respekt för varandra i skolan. Det kräver ett aktivt värdegrundsarbete där grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling. Att skapa en miljö som bygger på respekt och delaktighet utgör grunden för en trygg och utvecklande studiemiljö. Rutiner för att säkerställa samverkan och kommunikation mellan elever, lärare och annan personal är också centrala inslag i det förebyggande och långsiktiga arbetet. Rektorns skyldighet att se till att elevers behov av stöd utreds och att stödåtgärder kommer till stånd för elever i behov av stöd är självfallet även det en del i arbetet med att skapa en trygg och stimulerande studiemiljö (prop. 2009/10:165 s. 319 och 320).

Skolinspektionens utredning gällande trygghet

Intervjuade elever uppger att de oftast är trygga i skolan men att det finns elever som inte är trygga, att det finns otrygga platser i och omkring skolbyggnaden och att det är stökigt på skolan. Särskilt rasterna beskrivs av eleverna som exempel på otrygga situationer där det är högljutt, stökigt, hetsigt och kaosartat. Elever i en intervjugrupp säger att det kastas mat och dryck i korridorerna och eleverna är rädda att bli träffade. Eleverna säger att det finns rastvakter men att dessa inte alltid ingriper när något händer och inte alltid uppmärksammar vad som sker. Lärarna kan inte alltid vara överallt, säger eleverna, och vissa lärare tar tag i saker först när det blir slagsmål. Att det skriks fula ord och finns klotter bidrar till otryggheten säger eleverna. Dessutom kan den som är annorlunda få problem, enligt eleverna. Eleverna i en intervjugrupp säger att det funnits problem kopplade till trygghet på skolan, till exempel droger. Eleverna säger att polisen är på skolan en gång i veckan.

Lärarna bekräftar elevernas utsagor om stökiga raster och att det kastas mat och dryck och även soptunnor i korridorerna. Lärarna säger dessutom att det förekommer skadegörelse och att de stökiga rasterna är svåra att komma till rätta med delvis på grund av den tystnadskultur som finns mellan eleverna. Lärarna säger dock att de flesta elever, men inte alla, är trygga. Lärarna säger att ålder och mognad spelar roll för hur trygga eleverna är och att tryggheten generellt är bättre i årskurs nio.

Även i intervju med representanter för elevhälsan framkommer att alla elever inte är trygga, även om många är det och tryggheten har ökat. Otryggheten kan enligt elevhälsan kopplas samman med elever som är i konflikt, elever som är ensamma och den hårda skolmiljön. Representanter för elevhälsan säger att skolan vidtar åtgärder för att öka tryggheten, som till exempel vuxennärvaro i korridorer och i matsal samt temadagar vid läsårsstart, men att dessa åtgärder inte är tillräckliga.

Rektorn uppger att det i skolans enkäter har framkommit att flertalet elever känner sig trygga på skolan men att det också finns elever som inte känner sig trygga. Rektorn säger att även om resultaten från undersökningarna visar på upplevd trygghet, kan detta ifrågasättas mot bakgrund av elevernas beteende och nedsättande språkbruk gentemot varandra och var elevernas gräns för tryggt och otryggt går. Enligt rektorn har reaktiva åtgärder som rastvakter och elevstödjare satts in för att öka tryggheten och ett förebyggande arbete med fokus på beteende är påbörjat. Till hösten ska ordningsreglerna revideras, bland annat i syfte att öka tryggheten. Enligt rektorn har insatta åtgärder för att öka tryggheten inte givit någon stor effekt och effekten är dessutom svår att mäta. Som exempel nämner rektorn att tryggheten kanske ökar med vuxennärvaro men att den inte håller i sig om de vuxna går där ifrån. Rektorn säger att kommunens närpolis ofta är på skolan i syfte att skapa relationer till eleverna, men sällan i ingripande syfte. Enligt rektorn har polisen också varit på skolan med anledning av att tidigare elever befunnit sig på skolan och det funnits risk för droghandel.

Skolinspektionens utredning gällande studiero

I intervju uppger flera elever att det inte är studiero i deras klasser och att det gör att de inte kan koncentrera sig. Elever säger att det är stökigt och ger som exempel att elever pratar rakt ut, kastar pennor och suddgummi och går runt mycket i klassrummet. Enligt elever varierar studieron beroende på vilket ämne det är, vilken lärare de har och om klassen har sin ordinarie lärare eller vikarie. Flera elever ger exempel på att lärare agerar när det är stökigt, men flertalet elever uppger att det ändå är avsaknad av studiero under flera lektioner varje dag. Några elever säger att det finns ordningsregler på skolan, men att alla lärare inte följer ordningsreglerna. Andra elever säger att de inte känner till om det finns ordningsregler på skolan.

Lärare säger i intervju att det finns flera klasser där det inte är studiero och bekräftar elevernas utsagor om stökiga lektioner. Lärarna bekräftar också att studieron beror på vilket ämne och vilken lärare det är och tillägger även att elevernas mognad samt elevernas vilja och förmåga till skolarbete spelar roll för studieron. Lärarna säger att åtgärder för att öka studieron satts in och att vissa förbättringar skett, men att det fortsatt är brist på studiero. Enligt lärarna finns det gemensamma ordningsregler på skolan och lärarna känner till vilka riktlinjer som finns gällande hantering av studiero men de följs inte alltid.

Även representanter för elevhälsan uppger att det inte är studiero på skolan. Enligt representanter för elevhälsan är bristen på studiero generell och inte kopplad till särskilda klasser, även om det finns exempel på att vissa lärare har större utmaningar med vissa klasser. Representanter för elevhälsan säger att en åtgärd som satts in för att öka studieron är att alla lärare ska följa en tydlig lektionsstruktur. Trots att lärarna varit delaktiga i arbetet med att ta fram den gemensamma lektionsstrukturen används den inte fullt ut enligt representanter för elevhälsan, vilket representanterna ser som ett utvecklingsområde. Ytterligare en beslutad åtgärd för ökad studiero är, enligt representanter för elevhälsan, att elever som stör studieron efter tillsägelser ska lämna klassrummet. Representanter för elevhälsan bekräftar elevernas och lärarnas utsagor om ordningsregler; att det finns regler och riktlinjer men de följs inte av alla.

Rektorn uppger att skolmiljön inte präglas av studiero utan lektionerna utmärks generellt av att eleverna inte kan fokusera på arbetsuppgifterna. Rektorn bekräftar elevernas och lärarnas utsagor om att studieron varierar beroende på ämne, lärare och klass och tillägger att det också finns skillnader mellan årskurser. Rektorn bekräftar även utsagor från övriga intervjugrupper om att det saknas samsyn bland lärarna när det gäller både ordningsregler och användningen av gemensam lektionsstruktur. Enligt rektorn är implementering av beslutade åtgärder och rutiner ett prioriterat förbättringsområde. Rektorn säger att studieron förbättrats de senaste åren men att den fortfarande inte är tillfredsställande varför studiero fortsatt är ett prioriterat utvecklingsområde.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten vid Färsingaskolan inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, finns skäl att förelägga Sjöbo kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

- Elevens behov av särskilt stöd utreds skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 7 § skollagen)
- Elever som är i behov av särskilt stöd ges stöd på det sätt och i den omfattning som utredningen har visat att de behöver. (3 kap. 7-12 §§ skollagen, Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar)
- När det gäller särskilt stöd följs insatta åtgärder upp och utvärderas. (3 kap. 9 § skollagen)
- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6-10 §§ skollagen)

På Skolinspektionens vägnar

X Maria Nyman

Beslutsfattare
Signerat av: Maria Nyman

X Hilda Sjöberg

Föredragande
Signerat av: Hilda Sjöberg

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Färsingaskolan

Bakgrund och fakta om Färsingaskolan

Skolinspektionen har genomfört riktad tillsyn av Färsingaskolan. Skolan var ursprungligen utvald för regelbunden tillsyn enligt Skolinspektionens risk- och väsentlighetsanalys, men på grund av den rådande situationen med Covid 19 har den regelbundna tillsynen gjorts om till en riktad tillsyn med ett begränsat antal områden. Tillsynen omfattar följande områden: Extra anpassningar och särskilt stöd samt Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling. Digitala intervjuer genomfördes av Skolinspektionen mellan den 16 och den 18 februari 2021.

Färsingaskolan ligger i Sjöbo, i Sjöbo kommun. Skolenheten ger utbildning i årskurserna 7–9 och har vid tidpunkten för tillsynen sammanlagt 431 elever.